

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

X. Vanitatem oraculorum suorum & Sibyllarum iidem Ethnici agnoscunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

planationes, easdem tamen admittere, ad eludenda vaticinia Prophetarum, quæ in Christo Jesu *אֵלֶיךָ לֵאמֹר* completa sunt. Velut illud Davidis: *Foderunt manus meas, & pedes meos*: tum istud: *Diriserunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam miserunt sortem*: atque hoc etiam: *Et dederunt in escam meam fel, & in siti mea potaverunt me aceto*: & id quoque Isaïæ: *Et dedi te in sædus populi, in lucem gentium, ut aperires oculos cæcorum*: necnon & illud Zachariæ: *Ecce rex tuus veniet tibi justus & saluator: ipse pauper, & ascendens super asinam, & super pullum filium asinae*: tum & illud ejusdem: *Et appenderunt mercedem meam triginta argenteos*. Quæ ἀλλουροειδῶς Judæi pro arbitrio detorquent. Sed & inter novitios Judæos R. Manasse in opere De resurrectione multas patrum suorum ineptias, in Thalmude Rabbīnorumque libris consignatas, flecīt ad allegoricum sensum, seseque singulari tractatu aucturam spondet de allegoriis, quæ his scripturionibus continentur. Suo sibi denique gladio jugulatur ipsi, cum pervulgatum hoc inter eos usurpant effatum: *אין בתורה אפילו אות אחת שאין הררים נדורים תלויים בה*. *Ne unica quidem in Lege litera extat, è qua non pendeant montes magni.*

& Ethnici.
 I X. Abeamus ad Ethnicos, quorum plerique hoc genere delectati sunt. Homeri, ut dixi, Poëmata in allegorias jam olim à plerisque tracta fuisse, vel ex uno hoc, quod attuli, Platonis effato colligitur. Extabant olim Homericæ allegoriæ Metrodori Lampisceni, extant hodieque & illæ Heraclidis Pontici, & Porphyrii. Nonnullas etiam Plutarchus in libro De vita & poësi Homericæ proposuit. Idem in libro De audiendis Poëmatis egregium earum exemplum offert, unde intelligas quos intra fines ea debuerint consistere, ne vel progredierentur longius nimis curiosi & ingeniosi Interpretes, mysteria Homero affingentes, de quibus ne in somnis quidem cogitavit; vel in nudo verborum sensu hærent. Longe vero plurimas reperias apud Eustathium. Notabile est illud Dionis Chrysostomi in Oratione de Homero, solitum fuisse Homericis temporibus res naturales fabulis implicare. Addidisset, res quoque pertinentes ad mores & ad politica, & cujuscunque tandem generis, figmentis dissimulare. Hieroglyphica Ægyptiorum, eorumque significationes retulit in literas Chæremon, Augusti ætate. Nec multo post Cornutus Græcorum mythologiam naturæ rationibus accommodavit, eo libro, qui sub Phurnuti nomine circumfertur. Ab utroque, Cornuto, & Chæremone, τὸν μετὰ τὸν Ἰωνὸν ἔχει παρ' Ἰλλουσι μυθολογίας ἑρῶσιον *Græcanicorum mysteriorum allegorice interpretandorum rationem*, accepisse Origenem testificatur Porphyrius. Edidit Palæphatus Ægyptius, λύσεις τῶν μυθολογίας εἰρημῶν *Solutiones eorum que fabulose dicta erant*. Totus est in hujusmodi fabularum Græcarum allegoriis evolvens Fulgentius Planciades. Quasdam & illarum anagogas scripsit Michaël Piellus. At consumpsit diuturnitas temporis, Zenonis, Chryssippi, & Diogenis Babylonii libros, quibus fabularem historiam à nugis dejectam, traduxerunt ad Physiologiam, & Orphei ac Musæi nominibus præscriptas fabellas, tum & illas Homeri ac Hesiodi, ad suas de Diis opiniones applicarunt. Vana sane fuisset eorum opera, qui doctrinam suam velarunt figmentis, nisi fuissent qui dispellere tenebras, & arcana eruere studuissent. Imo vero fatendum est, quæcunque gens fabulatores habuit, eandem & suos fabularum Interpretes habuisse. Id quod de Assyriis & Arabibus Lucianus commemorat. Plura asserre poteramus in eam sententiam, si incerta res aut controversa ageretur. Satis profecto ex istis intelligitur μετὰ τὸν Ἰωνὸν hoc interpretandi genus Æbræis Scriptoribus pariter & *ἔτι ἔξωθεν* acceptum ac familiare fuisse; ac inique porro facturos, si qui in nobis culpæ audeant, quod in aliis probare coguntur.

Lucian. Macr.
Vanitatem oraculorum suorum & Sybilarum eisdem Ethnici agnoscent.
 X. Nunc antequam manum tollamus de tabula, postulare locus, ut de Ethnicorum oraculis disputaremus, quæ Prophetica facultatis specie quadam vulgi stoliditati diutissime illuserunt, & Christianæ legis Adversariis ad prædictionum Veteris Testamenti vim oppugnandam argumentum præbere possunt. Nam si Prophetias, quibus se tutetur, habet etiam mendacium & impietas, quid in iis præsidii veritas collocabit? Verum jam tum etiam cum maxime vigerent oracula, ita prolapsa erat eorum fides apud sanæ mentis homines, ut nihil inter eos esset contentius. Pythiam auro à Philippo corruptam, facete dicebat Demosthenes φιλιππίδην Chryssippum superstitionibus valde deditum, ut Stoicum decuit, oraculis totum volumen implevisse ait Cicero, *partim falsi, partim casu veris, ut sit in omni oratione sapissime; partim stixiloquis & obscuris, ut interpres egeat interprete, & fors ipsa referenda sit ad sortes; partim ambiguus, & que ad Dialecticum referenda sint*. Audiamus præterea Origenem sic disputantem contra Celsum: *δωρατὸν μὲν ἡμῖν σωάζουσι διὰ ἀειστοπέλου, καὶ τῶν τῶ ἀειπάτου φιλοσοφούντων, οὐκ ὀλίγα εἶπεν εἰς ἀναξοπίω τῶ ἀεὶ ἢ πυθίας & τῶ λοιπῶν χρηστικῶν λόγου. δωρατὸν δὲ καὶ λαλιμῶνα τῶ ἐπιπούρω, καὶ ἔτι ἀπαλομῶνις αὐτῶ τῶ*

Plut. Dem.
 Cicet. libr. 1. De divin.
 Origen. libr. 7. contr. Cels.

ἄλλοι δὲ τῶν αἰσῶν, ὡς ἡδύπορος διέταξεν ὅτι καὶ ἐλλείποντες, ἀναστρέψαντες τὰς νομισματικὰς καὶ τιμωματικὰς ἐν τῇ ἑλλάδι θεομαχίας: Possumus quidem, si Aristotelis & Peripateticorum scripta compilare velimus, non pauca afferre ad ea labefactanda, quae de Pythia & reliquis oraculis feruntur. Possumus quoque, si exprobanus quae de iisdem rebus ab Epicuro, ejusque sectatoribus disputata sunt, ostendere, nonnullos Graecorum resellere & assernari oracula, quae per universam Graeciam communi & tralatitio usu, etiam cum admiratione recipiuntur. Vanitatem vero oraculorum aperte confitetur Porphyrius, rei apprime consultus, ut qui librum scripserat De philosophia ex oraculis petita. Rem pluribus testimoniis, tum & exemplis ac rationibus confirmare promptum esset: sed cum Eusebius toto id libro Praeparationis Evangelicae sexto praefiterit, amandari se illuc Lectori benignus patiatur. Idem omnino de Sibyllinis carminibus putandum est; non recentioribus istis, quae circumferuntur & καθήκτως vulgo damnata sunt, sed ante antiquis etiam, quorum meminerunt Veteres. Callide, inquit Cicero, qui illa composuit, perfecit, ut quodcumque accidisset, praedictum videretur, & hominum & temporum definitione sublata. Adhibuit etiam laqueam obscuritatis, ut iidem versus alias in aliam rem posse accommodari viderentur. Et deinde: Quamobrem Sibyllam quidem sepositam & conditam habeamus, ut id quod proditum est a majoribus, injussu Senatus ne legantur quidem libri, valeantque ad deponendas potius, quam ad suscipiendas religiones. Post operam ad scripturam illarum inutilitatem demonstrandam utiliter a Blondello positam, in longiori argumenti hujus tractatione, mihi ingratus, Lectori inutilis labor poneretur. Quamquam & ea, quae in contrarium nuperrime attulit Johannes Crassetius, pietate insignis & doctrina, cum fructu & voluptate legi possunt.

Porphyr. apud Euseb. Praep. libr. 6. cap. 5.

Cicer. De div. libr. 1.

Blond. De Sibyll. libr. 1. cap. 8. 9. 10.

EPILOGUS NONAE PROPOSITIONIS.

Hic vero finis esto Propositionis hujus, in qua cum ex Veteris Testamenti cum Novo contentione & Parallelismo perspicuum sit, Prophetias omnes Veteris Testamenti de Messia, & quae iis continentur *κεχρημα*, in Jesum Nazarenum aptissime quadrare, in neminem vero praeterea: supra vero in octava Propositione demonstravimus cum esse Messiam, cui uni Prophetiae omnes Veteris Testamenti de Messia conveniunt, sequitur omnino Jesum Nazarenum esse Messiam. Quod erat probandum.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α .

Libri Veteris Testamenti sunt divinitus inspirati.

PROPHETIAM omnem esse veracem, cum res in ea praedictae contigerunt, tertio inter Axiomata loco posuimus. Ostendimus autem nona hac Propositione res in Prophetiis Veteris Testamenti de Christo praedictas, in Jesu Nazareno contigisse. Unde concluditur Prophetias Veteris Testamenti, quae ad Christum spectant, esse veraces. Sed & alias pleraeque Veteris Testamenti Prophetias veraces esse sexta Propositione demonstravimus. Axiomatum porro nostrorum quartum hoc est, Prophetiam facultatem a solo Deo esse. Ergo haec Prophetiae Veteris Testamenti a Deo solo sunt. Atqui Prophetias illas continent libri Veteris Testamenti. Unde sequitur libros Veteris Testamenti esse divinitus inspiratos. Origenes quidem cum in libro quarto De principiis probare vellet, divinitus inspiratam esse sacram Scripturam, non alio id confecit argumento, quam eventu praedictionum: Antequam, inquit, completerentur ea quae a Prophetis fuerant praedicta, quamvis vera essent, tamen ostendi vera esse non poterant, pro eo quod nondum probarentur impleta. Adventus vero Christi, vera esse & divinitus inspirata, quae dixerant, declaravit; cum utique prius haberetur incertum, si eorum quae praedicta fuerant, exitus esset implendus. Idem in libris contra Celsum: ai *αεσοφρῖταις* *ὅτις μὴ ἀπέστραψε ἐν τῷ γένουσι τῆς ἐν ἀληθείᾳ ἀεσοφρῖταις, ἵνα αὐαί μὴ εἴδωσιν αεσοφρῖταις τὸν σωτήρα αὐτῶν καὶ ἐννοήσωσιν ἀναγνωσκόντες, ὅτι θεοῦ πνεύμα ἦν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς ἐκείνοις:* Sed & Prophetiae, si quis ad praenotionem, quae ipsis inest, non perfunctorie attenderit, idoneae sunt ad persuadendum ei qui legendis iis prudentem & equum animum adhibuerit, in viris illis spiritum Dei fuisse. Constat igitur libros Veteris Testamenti esse divinitus inspiratos. Quod erat probandum.

Orig. libr. 4. De princ. c. 1.

Orig. cont. Cels. libr. 8.